

Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby jej sprawdzenia

1. Zadania pracowników szkoły dotyczące przygotowania i przeprowadzenia próbnej ewakuacji

Podstawowym obowiązkiem dyrektora, nauczycieli, pracowników administracyjnych i obsługi w Obiekcie jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, a w razie wystąpienia zagrożenia pożarowego, pirotechnicznego lub chemicznego - ewakuowanie ich w bezpieczne miejsce.

1.1. Zadania wychowawców klas

W zakresie przygotowania uczniów do ćwiczebnego alarmu przeciwpożarowego i próbnej ewakuacji z budynku szkolnego zadaniem wychowawcy jest:

- 1) zapoznanie uczniów z zasadniczymi ustaleniami organizacyjnymi w szkole podczas alarmu przeciwpożarowego i ewakuacji;
- 2) podkreślenie znaczenia dyscypliny wśród ewakuowanych i zrozumienia powagi chwili;
- 3) poinformowanie uczniów o sankcjach w przypadku nie wykonania podanych ustaleń;
- 4) wyjaśnienie uczniom, dlaczego muszą zostawić w klasie swoje teczki i torby.

1.2. Zadania nauczyciela kierującego ewakuacją klasy po ogłoszeniu alarmu

- 1) Nakazanie uczniom pozostawienia teczek i opuszczenie sali.
- 2) Sprawdzenie czy ktoś nie pozostał w sali, zamknięcie pomieszczenia ale nie na klucz i pozostawienie klucza w zamku.
- 3) Pomoc w ewakuacji osobom nie mogącym ewakuować się samodzielnie.
- 4) Podczas schodzenia drogami ewakuacyjnymi do drzwi i rejonu ewakuacyjnego, obserwowanie postępowania podopiecznych i natychmiastowe reagowanie w przypadku dodatkowych zagrożeń.
- 5) Sprawdzenie w rejonie ewakuacyjnym stanu liczebności grupy, ustalenie przyczyn nieobecności uczniów.
- 6) Zgłoszenie prowadzącemu ćwiczenia stanu liczebnego uczniów oraz przyczyn ich nieobecności.

1.3. Zasady postępowania wychowanków po ogłoszeniu alarmu i podczas ewakuacji z budynku

- 1) Wykonanie wszystkich poleceń nauczyciela/opiekuna.
- 2) Pozostawienie w sali lekcyjnej teczek i toreb, tornistrów itp.
- 3) Wyjście z sali lub pracowni przedmiotowej i przejście drogami ewakuacyjnymi (najbliższym korytarzem, klatką schodową) do wyznaczonych dla klasy drzwi ewakuacyjnych. Podczas opuszczania szkoły należy zachować ciszę. Należy podtrzymywać osłabionych i w miarę możliwości pomagać im w ewakuacji.
- 4) Podczas schodzenia przez silnie zadymione miejsca uczniowie powinni trzymać się za ręce lub ramiona.
- 5) Po wyjściu ze szkoły uczniowie przechodzą do ustalonego wcześniej miejsca zbiórki ewakuowanych osób. W przypadku stwierdzenia nieobecności kolegi lub koleżanki z grupy natychmiast informują o tym nauczyciela.

2. Ogłoszenie ewakuacji i zasady jej przeprowadzenia

Sprawną i bezpieczną ewakuację należy przeprowadzać zawsze w odpowiedniej kolejności i rozłożeniu czasowym, co zapobiega powstawaniu paniki oraz zatorom na drogach ewakuacyjnych. W tym celu należy stosować poniższą kolejność:

- 1) przeprowadzić ewakuację ze strefy bezpośredniego zagrożenia,
- 2) przeprowadzić ewakuację pozostałej części kondygnacji (piętra), na której powstało zagrożenie,
- 3) przeprowadzić ewakuację kondygnacji powyżej miejsca zagrożenia,
- 4) przeprowadzić ewakuację kondygnacji poniżej miejsca zagrożenia.

2.1. Ewakuacja osób

W sytuacji, gdy zostanie podjęta decyzja o ewakuacji osób, należy podjąć następujące działania:

- 1) natychmiast powiadomić wszystkie osoby przebywające w Obiekcie o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji, nie dopuścić do powstania paniki;
- 2) po usłyszeniu alarmu natychmiast przerwać pracę, zajęcia edukacyjne;
- 3) wyłączyć w pomieszczeniu wszystkie urządzenia elektryczne;
- 4) wyjść z pomieszczenia na korytarz i udać się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego zgodnie z kierunkiem wskazanym przez oznakowanie ewakuacyjne (kolor zielony) lub przez osobę nadzorującą ewakuację;
- 5) wskazać wychowankom kierunek ruchu oraz określić miejsce zbiórki;
- 6) w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar, zadymienie, itp. zagrożenia;
- 7) osoby odcięte od dróg wyjścia, a znajdujące się w strefie zagrożenia zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru, po czym należy niezwłocznie, dostępnymi środkami np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierującego akcją ratowniczą;
- 8) przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy;
- 9) ratowanie osób, na których zapaliła się odzież:
 - a) osoby, na których zapaliła się odzież należy przewrócić i za pomocą dowolnej tkaniny (np. części ubrania) stłumić ogień,
 - b) następnie – udzielić pomocy przedmedycznej, a po przyjeździe lekarza przekazać poszkodowanego pod jego opiekę.
- 10) ratowanie osób wymagających wynoszenia:
 - a) w przypadku wynoszenia osób lekkich najczęściej możliwe jest wynoszenie ich na rękach, gdy nie jest to możliwe np. z powodu wagi poszkodowanego, stosuje się różnego rodzaju chwyt w dwie osoby, można też indywidualnie ciągnąć poszkodowanego po podłodze chwytem pod ramiona;
 - b) uczniów niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich należy znosić po schodach;
 - c) w razie zbyt małej liczby osób dorosłych możliwe jest skorzystanie z pomocy silniejszych uczniów;
- 11) po zakończeniu ewakuacji osób należy sprawdzić, czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia obiektu a w przypadku braku któregoś z uczniów zgłosić ten fakt kierującemu akcją i rozpocząć jego poszukiwania pośród innych ewakuowanych grup.

- Przy niezgodności stanu osobowego należy fakt ten natychmiast zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji, w celu ponownego sprawdzenia pomieszczeń;
- 12) w przypadku przybycia jednostek PSP w trakcie akcji ewakuacyjnej, osoba kierująca jej przebiegiem zobowiązana jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej.

2.2. Ewakuacja mienia

Ewakuacji mienia dokonuje się wówczas, gdy jest ono bezpośrednio zagrożone i nie można go w inny sposób uratować lub gdy utrudnia dostęp do ognisk pożaru, bądź ułatwia rozprzestrzenianie się ognia.

Wyratowane przedmioty powinny być usuwane w bezpieczne miejsca i oddane pod opiekę osób do tego powołanych, w celu zabezpieczenia przed zniszczeniem lub kradzieżą. Należy ewakuować przede wszystkim:

naczynia z cieczami łatwo zapalnymi,

- materiały palne,
- sprzęt komputerowy,
- dokumentację Obiektu.

2.3. Przewidziane miejsce zbiórki do ewakuacji

Przewidywany rejon dla ewakuacji został ustalony na placu szkolnym za Budynkiem A. W okresie jesienno-zimowym wychowankowie przedszkola przeprowadzeni zostaną do Domu Kultury znajdującego się w odległości 400m od Zespołu Szkół.

3. Zadania i obowiązki pracowników w przypadku ewakuacji

3.1. Dyrektor

- 1) powiadamia służby ratunkowe wg ustalonej kolejności: PSP, Pogotowie ratunkowe, Policję, inne służby w zależności od potrzeb;
- 2) podejmuje decyzję o ewakuacji;
- 3) organizuje akcję ratowniczą;
- 4) sprawdza stan uczniów, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych;
- 5) współdziała ze służbami ratowniczymi;
- 6) w czasie ćwiczeń zapewnia obecność personelu medycznego.

3.2. Obowiązki pracowników sekretariatu i administracji

- 1) zgodnie z decyzją Dyrektora Szkoły powiadamia:
 - a) PSP tel. nr 998,
 - b) Pogotowie Ratunkowe tel. nr 999,
 - c) Policję tel. nr 997,
 - d) inne służby w zależności od potrzeb;
- 2) kończy pracę sprzętu komputerowego;
- 3) wyłącza i zabezpiecza wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe;
- 4) nadzoruje zabezpieczenie (ewakuację) własnego mienia, dokumentów, urządzeń, pieczęci itp.

3.3. Konserwator lub sprzątaczk

- 1) sprawdzają czy wszystkie wyjścia ewakuacyjne są otwarte, jeżeli nie to natychmiast je otwierają;
- 2) odpowiadają za wyjście na zewnątrz uczniów przebywających w szatniach;

- 3) wyłączają dopływ prądu, przeciwpożarowy wyłącznik prądu (PWP) zlokalizowany jest przy wyjściu z Budynku B na dziedziniec, w bezpośrednim sąsiedztwie głównego wejścia do obiektu.
- 4) wstrzymują wejście na teren szkoły;
- 5) wykonują inne czynności zlecone przez dyrektora.

3.4. Wychowawcy klas, nauczyciele

- 1) przerwać natychmiast prowadzone zajęcia;
- 2) wydać polecenie ustawienia się w szyku zorganizowanym;
- 3) zamykają wszystkie okna;
- 4) wyłączają wszystkie urządzenia elektryczne;
- 5) nadzorują przebieg ewakuacji wychowanków, z którymi prowadzą zajęcia;
- 6) wyprowadzają uczniów na korytarz, licząc ich podczas wyjścia z klasy i jako ostatni opuszczają klasę;
- 7) wyznaczają ucznia, który poprowadzi klasę do wskazanych dróg i wyjść ewakuacyjnych;
- 8) uczniowie wychodzą w ubiorach w jakich byli na zajęciach, nic ze sobą nie zabierając;
- 9) w czasie ewakuacji należy zachować ciszę i spokój, nie dopuścić do paniki;
- 10) poruszać się szybkim krokiem bez podbiegania, przepychania i wyprzedzania innych osób;
- 11) nie należy zatrzymywać się i nie przemieszczać się w kierunku przeciwnym do kierunku prowadzenia ewakuacji;
- 12) dostosować się ściśle do poleceń osoby kierującego akcją.
- 13) po wyprowadzeniu wychowanków z sal zamykają drzwi;
- 14) należy pamiętać, aby nie zamykać pomieszczeń na klucz (klucze pozostają w zamkach).

3.5. Wychowankowie

Każdy wychowanek po usłyszeniu sygnału alarmu ewakuacyjnego powinien bezwzględnie stosować się do poleceń nauczyciela lub innych pracowników szkoły w tym:

- 1) spakować swoje rzeczy osobiste (jeżeli czas na to pozwala);
- 2) zamknąć na polecenie nauczyciela wszystkie okna. Ustawić się w sposób uporządkowany (dwuszeręg lub gęsiego) w kierunku wyjścia z sali;
- 3) na komendę nauczyciela, bez paniki, w sposób uporządkowany udać się do wyjścia ewakuacyjnego i na miejsce zbiórki;
- 4) niezwłocznie meldować nauczycielowi w przypadkach szczególnych, np.
- 5) przekazać znane informacje o uczniach przebywających poza klasą (np. w toalecie),
- 6) zgłaszać natychmiast przypadki zasłabnięcia, omdlenia itp.;
- 7) w przypadku zadymienia na polecenie nauczyciela należy poruszać się w pozycji pochylonej lub na czworakach utrzymując kontakt ze ścianą (aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu). Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką (tkaniną) zamoczoną w wodzie;
- 8) w przypadku odcięcia dróg ewakuacyjnych należy zamknąć się w najbardziej odległej klasie i niezwłocznie w dostępny sposób informować o potrzebie ewakuacji osoby na zewnątrz;
- 9) bez polecenia nauczyciela nie wolno opuszczać miejsca punktu zbiorczego.

3.6. Wytyczne ewakuacji na wypadek wystąpienia zagrożenia podczas przerwy międzylekcyjnej

1. Uczniowie, nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi oraz wszystkie obecne w szkole osoby opuszczają budynek najbliższym wyjściem ewakuacyjnym i udają się na miejsce zbiórki.

2. Dyrektor szkoły lub jego zastępcy lub inne osoby wyznaczone przez do kierowania akcją opuszczają budynek szkoły jako ostatni. Do tego czasu kierują akcją ewakuacyjną Osób znajdujących się w budynku szkoły.
3. Każda osoba ma prawo otworzyć wyjście ewakuacyjne za pomocą klucza umieszczonego w skrzynce przy drzwiach. Każda osoba, która otworzyła drzwi ewakuacyjne za pomocą klucza zabiera go ze sobą a po zakończeniu akcji ewakuacyjnej oddaje go dyrektorowi szkoły lub osobie kierującej akcją.
4. Uczniowie w czasie ewakuacji nie zabierają ze sobą żadnych zbędnych przedmiotów (w tym plecaków) i nie schodzą do szatni.
5. Nauczyciele pełniący dyżur są zobowiązani do pomocy uczniom i innym osobom przebywającym w szkole w opuszczeniu budynku, w szczególności otwierają drzwi ewakuacyjne i kierują wszystkich na miejsce zbiórki. Przed opuszczeniem szkoły sprawdzają czy klasy, inne pomieszczenia i toalety są puste, a także zamykają w tych pomieszczeniach okna i drzwi.
6. Nauczyciele, którzy według planu lekcji mieli poprzednią lekcję z konkretną klasą są zobowiązani do sprawdzenia listy obecności tej klasy i przekazania meldunku osobie prowadzącej akcją.
7. W razie niskiej temperatury na zewnątrz lub opadów deszczu czy śniegu, wszyscy po opuszczeniu szkoły i udaniu się na miejsce zbiórki na sygnał dyrektora szkoły lub osoby kierującej akcją przemieszczają się w inne wyznaczone miejsce bezpieczne.
8. Nauczyciele opiekujący się klasami, zdają raport o stanie klasy osobie kierującej akcją.
9. Akcja zostaje zakończona na sygnał dyrektora szkoły lub osoby kierującej akcją.

3.7. Osoby postronne, znajdujące się na terenie obiektu

Osoby takie powinny bezwzględnie stosować się do poleceń osób kierujących akcją ratunkową.

4. Sygnały alarmowe w Obiekcie

Sygnałem alarmowym rozpoczęcia ewakuacji będzie:

1. **sygnał dźwiękowy przerywany ok. 3 sek. trzykrotnie powtarzany**
2. w przypadku awarii bądź braku energii elektrycznej alarm ogłaszany jest za pomocą dzwonka ręcznego,
3. poprzez zapowiedź słowną - okrzyk, który brzmi:
„Uwaga, ogłaszam ewakuację”